

φιζει τό όνθος ή τούς στήμονες, μπαίνει στην πειθαρχημένη Ιχνογράφηση, τό ίδιο και μέ τούς χάρτες. Καλό θα είναι στό στάδιο αυτό να δίδεται στά παιδιά να ζωγραφίζουν μια Ιστορία, να τήν εικονογραφούν μέ τόν δικό τους τρόπο. Νύξεις μπορεί να γίνονται στό δημοτικό άκόμη και γιά προσαπτική, γιά όπτικούς νόμους κλπ., αλλά όλα αυτά σιγά - σιγά.

Σίγουρα ο κ. Τζιθανάκης
δέν κάνει λάθος. Είναι άπα-
ραίτητο να έχουμε μία θελ-
τίωση σημαντική στο πεδίο
αυτά της παιδείας, να δούμε
τί κάνουν οι ξένοι, τί έχουν
επιτύχει και να προσπαθή-

-Στήν αρχή τά παιδιά τοῦ δημοτικού θά πρέπει νά ἀφήνουνται γιά νά ἐκφραστούν ὅπως θέλουν. Δέν πρέπει τό παιδί νό μπαίνει σέ καλοῦπια, γιατί στεγνώνει. Μόνο στήν πέμπτη καί

-Τό έρώτημα πού έρ-
χεται λογικά, μετά από τό
παραπάνω, είναι πότε τό
παιδί μπορεί νά άρχίσει
νά μαθαίνει νά ζωγραφί-
ζει καί όχι άπλά νά παίξει

φιζει τό όνθος ή τούς στήμονες, μπαίνει στην πειθαρχημένη Ιχνογράφηση, τό ίδιο και μέ τούς χάρτες. Καλό θα είναι στό στάδιο αυτό να δίδεται στά παιδιά να ζωγραφίζουν μια Ιστορία, να τήν εικονογραφούν μέ τόν δικό τους τρόπο. Νύξεις μπορεί να γίνονται στό δημοτικό ακόμη και γιά προαπτική, γιά όπτικούς νόμους κλπ., αλλά όλα αυτά σιγά - σιγά.

Σίγουρα ο κ. Τζιθανάκης
δέν κάνει λάθος. Είναι άπα-
ραίτητο να έχουμε μία θελ-
τίωση σημαντική στο πεδίο
αυτά της παιδείας, να δούμε
τί κάνουν οι ξένοι, τί έχουν
επιτύχει και να προσπαθή-

Πέντε λακδότροπα παρομύθεια πού
θό συναρπάσσουν τὰ παιδιά: ὁ ἀνε-
μοπύλινος πού ἔχασε τὴ μόνα του καὶ ἀπὸ
τότε φυσᾷ στὰ πέλαγα καὶ τὴ γυρεύει,
ἕνας ἐιρηνόφιλος ἄνθρωπος πού
γιά τὸ μὴν ἀναγκαστεῖ νὰ πολεμήσει
μεταμορφώθηκε σὲ φραγκοσκυῶν, ἡ
ἱστορία ἐνὸς νούφωρος τῆς λίμνης,
τὸ μαγεμένο νυχτολούλουδο καὶ τὰ
ῥολογιὰ πού ἤλιου κλπ., συνθέτουν
τὴν ἱστορίαν πού διηλλοῦται αὐτοῦ πού
ἔχει εἰκονογραφηθεῖ ἀπὸ τὴν Οὐλα

Ιδιώ ταΐνια που προέρχεται από τη Νορβηγία είναι «Η ταΐνια του Οριον» του Χριστόφορου Όλα Σόλμου. Το ψήμ αυτό αποτελεί ένα θρίλερ της εποχής του ψυχρού πολέμου και δείχνει τις προσπάθειες να έλθουν θεί το πλήρωμα ενός νορβηγικού φορτηγού πλοίου το οποίο χωρίς να θέλει είχε ανακαλύψει έναν σοβιετικό σταθμό παρακολούθησης στις ακτές της Ίπιτοβόρεας. Και το ψήμ αυτό θαϊσεται κ' ένα πραγματικό γεγονός που συνέβη το 1979 στών άρκτικη περιοχή, θέρεια του νησιού της Αρκιούδας. Σχετικά μέ τών νορβηγική ανιμνηρογράφθ θα πρέπει να κει κανείς ότι έχει πίσω του μια ιστορία 75 χρόνων, αλλά είναι η πρώτη φορά που παρουσιάζει μια τόσο ακριβή παραγωγή και δείχνει ότι τόσο από άποψη τεχνικής όσο και από άποψη αισθητικής η ανιμνηρογράφθ της θέρειας αυτής χωράς είναι αρκετά προοδευμένη. Οι ήρωες της ταινίας, είναι τρεις ναυτικοί, ουσιαστικά τυχοδιώκτες, που κόνουν

και δείχνει ότι τόσο από όποια τεχνική όσο και από άποψη αισθητικής ή κινηματογράφου της θόρεας αυτής χώρας είναι άριστη προσδεμένος. Οι ήρωες της ταινίας, είναι τρεις ναυτικοί, ουσιαστικά τυχοδιώκτες, που κάνουν ύποπτες δουλειές στα ρωσονορηγικά νερά γνωστά ως ζώνη του Οριον. Εκεί ανακαλύπτουν έναν μυστικό οσβετικό σταυμό σημάτων και από εκείνη τη στιγμή και πέρα καταδιώκονται τόσο από τους ναυτολόγους όσο και από τους δικτικούς. Ο σκηνοθέτης Ολαφ Σόλοου καταρθώνει να εκπαιλελυτεί σωστά το θέμα του και δημιουργεί μια συναρπαστική περιπέτεια.

Από τη Νέα Ζηλανδία, εξάλλου παρουσιάζεται μια ταινία που έκανε εντύπωση για το πνευματώδες σενάριο της και το καλό γύρισμα. Τίτλος «ΗΛθε μια θερμή Παρασκευή» και σκηνοθέτης ο Γκόν Μιούν. Τό φιλμ αυτό παρουσιάζει δύο πνευματώδεις κατεργημένες που στο 1949, όταν έχει τελειώσει πιά ο πόλεμος και μάλλον έχει ξεχαστεί, ο κόσμος αρχίζει να ξανασκεπτεται την καλοπέραση και τα χρήμα. Δύο δεισάγνηται άπιστες αφορασκούν να ήρουν άνατα κίνησης, άδωραρες κομπίνας. Τό φιλμ αυτό έχει πολλά στοιχεία που θυμίζουν «τό Κεντρί» τόν Άμιοτ και Κοστέλλο αλλά και παλιότερες κινωμίες, όπως ο Μιούν, ο όποιος συνεργάστηκε και στο πρώτο κατάφερε να τά συνδυάσει όλα αυτά σε έναν τρόπο που τό άποτέλεσμα όχι μόνο νά καταπράξει αλλά και νά κάνει τόν θεατή να περιμένει την επόμενη ταινία αυτού τού σκηνοθέτη.

ΦΙΛΜΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Από τη Βρετανία έρχεται μια σημαντική ταινία, ένα πολιτικό θρίλλερ τού σκηνοθέτη Ντέιβιντ Ντρουρού με τόν τίτλο «Η άμυνα τού βασιλείου».

Στό φιλμ αυτό ένας δημοσιογράφος που τόν υποδέεται θαυμάσια ο Γκάμπριελ Μπάρνερ βρίσκειται μπλεγμένος σε μια ίστωρική όπου υπάρχει και κυβερνητική άνταμξη. Η ίστωρία αρχίζει όταν ένας νεορός βρίσκεται σκοτωμένος δίπλα σε μια άμερικανική στρατιωτική βάση, ένας στρατόνομος άναγκάζεται να παρασβεί και ένας δημοκρατικός δημοσιογράφος πεθαίνει από άπροσδοκίτη καρδιακή προσβολή. Όλα αυτά μαζί δίνουν την ίστωρία τού πρωταγωνιστή που είναι ένας δημοσιογράφος με λίγους ήθικούς διαταγμούς και πολύ διάθεση νά ανακαλύψει τή κρύβεται πίσω άπ όλα αυτά. Τό πρώτο που βρίσκειται είναι ότι ένας δεισματούχος τής στρατιωτικής άστυνομίας έπισκέπτεται τό ίδιο σπίτι που έπισκέπτεται συχνά και ένας πράκτορας τής Κό Γκέ Μπέ. Αυτό τό άδύει πολλές ύποψίες και έτσι προσπαθεί νά άποκαλύψει τό μυστικό. Εκείνο που κάνει την ταινία ενδιαφέρουσα δέν είναι μόνο ή συναρπαστική κινητή τής άλλά και τό στίλ με τό όποίο ή ταινία είναι κυριομένη. Εκείνα που ίσως μπορεί νά θεωρηθεί σάν μειονεκτήματα τής ταινίας είναι κάποια έλλειψη ασφηνείας άλλά ίσως αυτό νά προέρχεται από τό γεγονός ότι στην ύπόθεση αναφέρονται πράγματα που άφορούν κυβερνήσεις και θέσεις τού δικτικού κόσμου, θέματα γύρω από τό όποία υπάρχει τό πρόβλημα τής άσφαλείας.

Πολιτικό κατά κάποιον τρόπο άλλά με πολλά συναισθηματικό στοιχεία, είναι και τό φιλμ τού Κρίς Μπέρνερ «Όρμιον στόν Μπρέντνερ». Βασικά πρόσωπα τής ταινίας είναι ένα κορίτσι τού Άλβερπουλ και ένας Σοβιετικός ναύτης που θυώνει στη βρετανική αυτή πόλη με άδεια. Τό έρωτικό άίσθημα που άναπτύσσεται άνάμεσα σ' αυτούς τούς δύο νέους είναι τόσο δυνατό ώστε εκείνη τού ύπόσχεται ότι θα τόν άκολουθήσει στη Ρωσία για τόν παντρεύει. Η κοπέλα είναι τόσο έπιμονή ώστε ότεν άδαικί και σάν σκοπό δέν διατάξει νά γράψει ένα γράμμα στόν Μπρέντνερ και έτσι ποίρνει την πολυπόθητη πράκτορική, φυσικά ή οικογένειά της μένει έκπληκτη. Οι φίλοι τής σκεπτική, ο τύπος δυσμενής, ενώ οι άρχες προσπαθούν νά την πείσουν νά μην πραγματοποιήσει τό ταξίδι. Εκείνη όμως έμπέμει. Και δέν πτοείται ούτε όταν τής μιλούν νά έλλειψη έλευθερίας ή για έλλειψη τροφίμων. Τό φιλμ άκοντά με όρεκτό νά άσφαδερών και εκείνο που δέν γίνεται με τόν τρόπο πιά δέν έπρεπε, όπως έγραψε Άγγλος κριτικός είναι τή σημαίνει Σοβιετική Ένωσή. Ωά μπορούσε έπιδόση τό ίδιο ταξίδι νά σχεδιάσει για τό Χάγκ Κόνγκ ή τήν Μπνοκτό. Όπως και νάνοι, με τό όποιο σχετικά άγνωστος ήθιοποιός τόν Πίτερ Φίρεθ και τήν Αλεξάνδρα Πίγκι, ή ταινία κατορθώνει νά κρατηθεί σε ένα επίπεδο πολύ καλό.

ΑΥΤΑ ΓΥΡΙΖΟΝΤΑΙ ΤΩΡΑ

Τά στυτόνιο εξακολουθούν βέβαια νά παράγουν ταινίες σ' όλο τόν κόσμο χρησιμοποιώντας παλιά και νέα όστέρια και άρκετά γνωστούς σκηνοθέτες.

Στή Βρετανία έχουμε τό γύρισμα δύο ταινιών που έχουν για πρωταγωνιστή τόν Μάικλ Κάλιν. Τό πρώτο τηλοφορείται «Μόνα Άλζα» και είναι ένα θρίλλερ τού σκηνοθέτη Νέλ Τζόρνταν, ενώ τό δεύτερο τηλοφορείται «Ο σφαιρίτσας» και έχει σκηνοθετηθεί από τόν Άντον. Στό δεύτερο αυτό φιλμ ποίζει και τό Τζών Γκίλγουιν. Βασισμένο σε σενάριο τού Μόρις Γουέστ είναι, εξάλλου, τό φιλμ «Άδωτηρη νίκη» στό όποιο παίζουν Άντονι Αντριου, ο Μόζ φόν Σύντοου και ο Μόριο Αντόρφ.

Από τής Ηνωμένες Πολιτείες έχουμε μια άλλη σειρά ταινιών: ο σκηνοθέτης Τζών Κάρπεντερ με πρωταγωνιστή τόν Κέρρ Ράισα, έτοιμάζει τό φιλμ «Μεγάλη φασαρία στην μικρή Κίνα», ο Φράνσις Κοππόλα ετοιμάζει τό φιλμ «Πέγκυ Σιού παντρεύτηκε» με πρωταγωνιστές την Κάθλιν Τάρνερ και τόν Νικόλα Κοιχτή, ενώ ο Τζιμ Γουίλσον ξαναθυμίζει τήν Ζά Ζά Γκαμπορ που τήν έχει πρωταγωνιστρια στην ταινία τού «Εξυμνος Άλζα».

Σε άλλες χώρες τώρα ο Φρόνκο Τζεφφρίνι, όπως είναι γνωστό, γυρίζει στην Ιταλία και στην Κρήτη μια δική του ταινία με θέμα τόν «Θέλλω» και με πρωταγωνιστή τόν Πλασίνο Ντομίνγκο, ο Άρτνρ Λαμπό γυρίζει στην Καναδά τό φιλμ «Ίσμερινός» ενώ στην Γκατονά ο Ντάρλ Ντιούκ γυρίζει τό φιλμ «Τάινιν».

Τελειώνοντας ός άναφέρουμε ότι γίνεται μια προσπάθεια νά ξαναγυριστεί ή ταινία τού Ροζέ Βαντίμ «Και ο Θεός έπλασε τή γυναίκα» όπου ο ρόλος πού άποδόθηκε ή Μπριζίτ Μπαρτό προσφέρθηκε στην δημοφιλή τραγουδίστρια Μαντόνα.

που δείχνει μεγάλες ικανότητες και καλλιτεχνικό πρόθυμητισμό, άλλά παράλληλα και μόχθο.

Αρχίζοντας από τό νηπιαγωγείο

Ο Γιάννης Τζοβανάκης είναι καθηγητής τών τεχνικών μαθη-

των για τήν εκπαιδευτική ύλη. Δέν πρέπει τό παιδί νά μπαίνει σε κολούπια, γιατί στεγνώνει. Μόνο στην πέμπτη και στην έκτη τάξη θά μπορούσε τό παιδί νά άποδώσει τό όπτικά ρεαλιστικό, άλλά χωρίς έπερβάσεις τού δασκάλου. Ο μαθητής, τό παιδί, πρέπει νά κρατάει πάντοτε τό στοιχείο τής προσωπι-

παράπαν, είναι ποτε τό παιδί μπορεί νά άρχισεί νά μαθαίνει νά ζωγραφίζει και όχι άπλά νά παίζει με ψυχωνογεία.

—Τό παιδί, μάς λέει ο κ. Τζοβανάκης, μαθαίνει στό δημοτικό παράλληλα νά κάνει χειροτεχνήματα, διακοσμική, ξυλο-

νά γίνονται στό δημοτικό άκόμη και για προοπτική, για όπτικούς νόμους κλπ., άλλά όλα αυτά σιγά - σιγά.

—Και κατόπιν;

—Στό γυμνάσιο και στό λύκειο ο μαθητής πρέπει νά μπει πιά στό ρεαλιστικό σχέδιο. Άλλωστε, τό παιδί άρχίζει νά σκέφτε-

τωση σημαντική στο πείο αυτό τής παιδείας, νά δούμε τή κάνουν οι έξνοι, τή έχουν έπιτύχει και νά προσπαθήσουμε και μεις νά πάρουμε σωστά διδάγματα, με σοβαρότητα και σίσθημα εύθύνη, άνάλογο με τήν σπουδαιότητα τού προβλήματος.

Κλώντ Λεφρό:

«Τι είναι γραφειοκρατία»

Τό θιολό αυτό περιλαμβάνει τρία κείμενα τού Λεφρό. Ο συγγραφέας άποχώρησε μόλι με τόν Καστοριάδη τό 1948 από τό διεθνιστικό κομμουνιστικό κόμμα και ίδρυσαν τήν ομάδα «Σοσιαλισμός ή θαρβαρότητα». Στόχος τών κειμένων τού θιολόου είναι νά δώσει άπάντηση σε έρωτήματα όπως: τι είναι γραφειοκρατία; Πώς ή γραφειοκρατία συνδέεται με τόν άδικοληρωισμό; Τι είναι ο άδικοληρωισμός και ποιά είναι ή λογική του; Κι άκόμα, τι είναι κοινωνική τάξη; Η πώς μπορεί νά διαπιστωθεί κανείς τήν ύπαρξη τάξεως συνείδησης; Τό θιολό τού Λεφρό έχει μεταφράσει ο Βασίλης Τομανός. (Εκδόσεις «Εκδοτική Ομάδα»).

Ντάσιελ Κάμετ:

«Τό γυάλινο κλειδί»

Ενας άπό τούς πιο σημαντικούς έκπρωτοπούς τού άμερικανικού άστυνομικού μυθιστορήματος, δίνει ένα μυθιστορημα πλοκή και περιπέτειας που συναρπάει. Ο Κάμετ ύπήρξε πραγματικά άπό τούς άόρους έκπρωτοπούς τού είδους αυτού, προσθέτοντας στό στοιχείο τής λογικής (Σέρλοκ Χόλμς) τό στοιχείο τής δράσης. Γλαφυρός, άλλά και προβληματισμένος κοινωνικά (γι αυτό έγινε στόχος τού μακαρισμού) ο Κάμετ κερδίζει άμέσως τόν νανυστή, όπως και σε όλα τά θιολό του, μερικά από τά όποία έγιναν κινηματογραφικές έπιτυχίες. Ενας κριτικός έγραψε: «Ευθύς έξ άρχής οι σχέδον ως τό τέλος» ο κάμετ έγινε νά άνθρωπικός με τρώχ άπιστική στάση απέναντι στη ζωή, δέν φροδούται την άσχημη πλευρά τών πραγμάτων, έκεί ζει. Ο Κάμετ έγινε νά άνθρωπικός που κάνουν φόνο για κάποια αίτια και όχι για νά προσφέρουν ένα πιάμα». Ισως ή μόδα νά ξαναοικονομεί τό άστυνομικό μυθιστορημα άσχημώς σε άνακαίνιση δικιών στοιχείων. «Τό γυάλινο κλειδί» έχει μεταφράσει ο Βαγγέλης Παραμυτάκης. (Εκδόσεις «Παρατηρητής»).

Αντρέ Πιέρ Μαντιανί:

«Τό αίμα τού άρνου»

Στό μικρό τομίδιο περιλαμβάνεται και τό κείμενο «Ροδονύχτι». Στό διηγήματα τού συγγραφέα αυτού τό αίμα νά άναμνηστικό τό μαρκόρι, ο έρωτισμός, τό φανταστικό, ή σκληρότητα και ο συγγραφέας μοιάζει νά θέλει νά δώσει μια συγκεκριμένη άνασπαρσση σε κάποιο Εσρατίρισμα τών αισθημάτων και τού νού πού κυριεύει κάποτε τούς άνθρώπους και στό όποιο δίνεται ή άνομοσία «πανικός». Ο συγγραφέας από τό είκοσι χρόνια τού άπαύσιμος με πάθος τούς Γερμανούς ρομαντικούς και, γενικά, τούς ποιητές που συνδύαζαν τήν αισθησιακή και διαίτη ποίηση με τόν φανταστικό ή έπικό ρεαλισμό: τόν Λοτρεάμν και τούς νεορεαλιστές, τόν Κόλριτζ και τούς έλλαιοεστανούς. Συνδυάζοντας τήν θάρεια λογοτεχνία με τόν νότιο άταβισμό τού, έγραψε πρωτότυπα κείμενα. Η μετάφραση έγινε από τήν Άλθα Παλαιαντίου. (Εκδόσεις «Άγρα»).

Υπό τήν σκιά τής μικρασιατικής καταστροφής Η λογοτεχνική Θεσσαλονίκη κατά τήν δεκαετία 1920-1930

Τά περιοδικά «Τέχνη», «Μακεδονικά Γράμματα»

πενθήμερο φιλολογικό περιοδικό «Τέχνη».

Μεγάλο τό κοράγιο τος και ή άίσιοδοξία τος νά κυκλοφορήσουν περιοδικά και μάλιστα λογοτεχνικά, σε μία τέτοια περίοδο. Όπως ήταν έπόμενο, κυκλοφόρησαν λίγα τεύχη, μέχρι τήν Πρωτομαγιά τού ίδιου χρόνου, και σταμάτησαν. Είχε γίνει όμως τό πρώτο ήθημα. Ήταν τό πρώτο καθαρά λογοτεχνικό περιοδικό τής Θεσσαλονίκης. Και πορ' όλο πού, όπως φαίνεται, περιεχέ και «καθαροελληνισμός» κείμενα, μπορεί νά θεωρηθεί σάν έννομα για τό ξεκίνημα μιας λογοτεχνικής κίνησης νέων άνθρώπων στη Θεσσαλονίκη.

Μετά τή διάδοση τής «Τέχνης», ή ίδια ομάδα έκδόσε τόν Άρπλην τού 1922, με έπικεφαλής τό Ρόδο Χατζή-νο (μευδιώνιμο) τού Ροδόλφου Χατζήπαντασιου, τό μνημείο λογοτεχνικό περιοδικό «Μακεδονικά Γράμματα».

Ο Ρόδος Χατζηνάσης ήτον, όπως μάς τάν περιγράφει ο Γ. Θ. Βαφούπουλος, «ένας προικισμένος νέος, έφεδρος δεισμοτικός τού πρώτου παγκοσμίου πολέμου, πού είχε μπειρί στο «νέο πνεύμα από τό Στρατή δούκτα, μέσα σ' ένα στρατιωτικό νοσοκομείο και από τό Στρατή Μυριβήλη, πολεμιστή τότε στό μακεδονικό μέτωπο».

Ο νέος στην ηλικία «διευθυντής» και οι νέοι της συντροφιάς του, στό εισαγωγικό σημείωμα τού πρώτου τεύχους, άφου σημειώσουν τήν άνυπαρξία μιας κάποιας σοβαρής φιλολογικής κίνησης, διακηρύσσουν με τό θάρρος τής νιότης μεγαλεπήβολα όχησία: «Τό πρόγραμμά μας είναι νά ύποστηρίξουμε τή ζωντανή με γλωσσά που τόσο άδικα ύβριζεται και κατατρέχεται, τή φιλολογία και γενικά τήν τέχνη και τήν έπιστήμη, όπως και κάθε άγώνα, ίδω άσμφων με τή δική μας. Νά εργαζομαστε για νά δημιουργήσουμε φιλολογικό περιβάλλον. Νά σχηματίσουμε βιβλιοθήκη. Και κοντά σ' αυτό τό ακούο, έχουμε και μια άκόμη φιλοδοξία. Νά γυρισούμε τή Μακεδονία και τή θρόκη μας λαογραφικά και νά παρουσιάσουμε στους άναγνώστες

μας αυτές τες δύο χώρες, τόσο ένδοξες σόν παλιό καιρό και τόσο παραμελημένες σε τωέτερα χρόνια».

Μάς δίνουν έπίσης στη δική τους τήν άνδρα, περιεχέ και «καθαροελληνισμός» κείμενα, μπορεί νά θεωρηθεί σάν έννομα για τό ξεκίνημα μιας λογοτεχνικής κίνησης νέων άνθρώπων στη Θεσσαλονίκη.

Μετά τή διάδοση τής «Τέχνης», ή ίδια ομάδα έκδόσε τόν Άρπλην τού 1922, με έπικεφαλής τό Ρόδο Χατζή-νο (μευδιώνιμο) τού Ροδόλφου Χατζήπαντασιου, τό μνημείο λογοτεχνικό περιοδικό «Μακεδονικά Γράμματα».

Ο Ρόδος Χατζηνάσης ήτον, όπως μάς τάν περιγράφει ο Γ. Θ. Βαφούπουλος, «ένας προικισμένος νέος, έφεδρος δεισμοτικός τού πρώτου παγκοσμίου πολέμου, πού είχε μπειρί στο «νέο πνεύμα από τό Στρατή δούκτα, μέσα σ' ένα στρατιωτικό νοσοκομείο και από τό Στρατή Μυριβήλη, πολεμιστή τότε στό μακεδονικό μέτωπο».

Ο νέος στην ηλικία «διευθυντής» και οι νέοι της συντροφιάς του, στό εισαγωγικό σημείωμα τού πρώτου τεύχους, άφου σημειώσουν τήν άνυπαρξία μιας κάποιας σοβαρής φιλολογικής κίνησης, διακηρύσσουν με τό θάρρος τής νιότης μεγαλεπήβολα όχησία: «Τό πρόγραμμά μας είναι νά ύποστηρίξουμε τή ζωντανή με γλωσσά που τόσο άδικα ύβριζεται και κατατρέχεται, τή φιλολογία και γενικά τήν τέχνη και τήν έπιστήμη, όπως και κάθε άγώνα, ίδω άσμφων με τή δική μας. Νά εργαζομαστε για νά δημιουργήσουμε φιλολογικό περιβάλλον. Νά σχηματίσουμε βιβλιοθήκη. Και κοντά σ' αυτό τό ακούο, έχουμε και μια άκόμη φιλοδοξία. Νά γυρισούμε τή Μακεδονία και τή θρόκη μας λαογραφικά και νά παρουσιάσουμε στους άναγνώστες

μας αυτές τες δύο χώρες, τόσο ένδοξες σόν παλιό καιρό και τόσο παραμελημένες σε τωέτερα χρόνια».

Μάς δίνουν έπίσης στη δική τους τήν άνδρα, περιεχέ και «καθαροελληνισμός» κείμενα, μπορεί νά θεωρηθεί σάν έννομα για τό ξεκίνημα μιας λογοτεχνικής κίνησης νέων άνθρώπων στη Θεσσαλονίκη.

Μετά τή διάδοση τής «Τέχνης», ή ίδια ομάδα έκδόσε τόν Άρπλην τού 1922, με έπικεφαλής τό Ρόδο Χατζή-νο (μευδιώνιμο) τού Ροδόλφου Χατζήπαντασιου, τό μνημείο λογοτεχνικό περιοδικό «Μακεδονικά Γράμματα».

μας αυτές τες δύο χώρες, τόσο ένδοξες σόν παλιό καιρό και τόσο παραμελημένες σε τωέτερα χρόνια».

Μάς δίνουν έπίσης στη δική τους τήν άνδρα, περιεχέ και «καθαροελληνισμός» κείμενα, μπορεί νά θεωρηθεί σάν έννομα για τό ξεκίνημα μιας λογοτεχνικής κίνησης νέων άνθρώπων στη Θεσσαλονίκη.

Μετά τή διάδοση τής «Τέχνης», ή ίδια ομάδα έκδόσε τόν Άρπλην τού 1922, με έπικεφαλής τό Ρόδο Χατζή-νο (μευδιώνιμο) τού Ροδόλφου Χατζήπαντασιου, τό μνημείο λογοτεχνικό περιοδικό «Μακεδονικά Γράμματα».

Ο Ρόδος Χατζηνάσης ήτον, όπως μάς τάν περιγράφει ο Γ. Θ. Βαφούπουλος, «ένας προικισμένος νέος, έφεδρος δεισμοτικός τού πρώτου παγκοσμίου πολέμου, πού είχε μπειρί στο «νέο πνεύμα από τό Στρατή δούκτα, μέσα σ' ένα στρατιωτικό νοσοκομείο και από τό Στρατή Μυριβήλη, πολεμιστή τότε στό μακεδονικό μέτωπο».

Ο νέος στην ηλικία «διευθυντής» και οι νέοι της συντροφιάς του, στό εισαγωγικό σημείωμα τού πρώτου τεύχους, άφου σημειώσουν τήν άνυπαρξία μιας κάποιας σοβαρής φιλολογικής κίνησης, διακηρύσσουν με τό θάρρος τής νιότης μεγαλεπήβολα όχησία: «Τό πρόγραμμά μας είναι νά ύποστηρίξουμε τή ζωντανή με γλωσσά που τόσο άδικα ύβριζεται και κατατρέχεται, τή φιλολογία και γενικά τήν τέχνη και τήν έπιστήμη, όπως και κάθε άγώνα, ίδω άσμφων με τή δική μας. Νά εργαζομαστε για νά δημιουργήσουμε φιλολογικό περιβάλλον. Νά σχηματίσουμε βιβλιοθήκη. Και κοντά σ' αυτό τό ακούο, έχουμε και μια άκόμη φιλοδοξία. Νά γυρισούμε τή Μακεδονία και τή θρόκη μας λαογραφικά και νά παρουσιάσουμε στους άναγνώστες

μας αυτές τες δύο χώρες, τόσο ένδοξες σόν παλιό καιρό και τόσο παραμελημένες σε τωέτερα χρόνια».

Η γέννηση τής ομάδας

Γεγονός είναι πάντως ότι με τό «Μακεδονικά Γράμματα» έγινε μια σοβαρή άναταραχή στό λιμνάζοντα τότε νερά τής πόλης. Θά πρέπει και πάλι νά θυμηθούμε, ότι σ' εκείνη τήν περίοδο ή Ελλάδα δέχεται τό φοβερό πλήγμα τής μικρασιατικής καταστροφής.

Μία κρατική οικονομία χρεοκοπημένη πρέπει ν' άποκαταστήσει άμέσως και ταχέως ένα τέρας που δυσβάστακτο για τες δυνατότητες τής χώρας πλθούς Ελλήνων προσφύγων. Η Θεσσαλονίκη μεταβάλλεται σε «προσφυγοπόλη» και γάλλω-σε σπορική τό πλθούς τών καταστραμμένων προσφώνων που κατέφυγε σ' αυτήν. Η πόλη άλλάζει πρόσωπο. Όλα άλλάζουν κάτω από τήν πίεση τών γεγονότων. Κι όπως, τότε, οι νεαροί λογοτέχνες, παρ' όλες τής αντίθετητες τών καιρών και τής προσωπικής δυσκολίας που άντιμετώπιζαν, ζούσαν μέσα στό δικό τούς όνειρικό κόσμο. Ο Γ. Θ. Βαφούπουλος σημειώνει:

«Ήδη με τήν έκδοση τής «Μακεδονικών Γραμμάτων» μέσα στό παλιό τέλμα τής έρημης χώρας, είχε σχηματιστεί μια μικρή νησίδα πνευματικής ευφροσύνης. Φαινόταν πως από κάποια ιστορική άναγκαιότητα είχαν άρχισεί νά σχηματίζονται κι άλλες τέτοιες άπομονωμένες νησίδες. Κι ένας νόμος «έκλεκτικής συγγένειας» κατά κάποιο μαγικό τρόπο τες μετακινούσε μέσα στό τέλμα και τες έφερνε τή μια κοντά στην άλλη. Τς ένωνε σ' ένα κοινό φάσμα έπικρινών και κοινών φιλοδοξιών».

Οι Σ. Γούτης και Μ. Πιερίης τό χαρακτηρίζουν: «Κύριο πόλο τής λογοτεχνικής Θεσσαλονίκης στό πρώτα χρόνια τής δεκαετίας αυτής, ή όποια, άφου ή ίδια για τήν όποια άγνωζόμαστε δέν έχει λίγους άσθενούς, πού τούς προσκαλούσε σε

μας αυτές τες δύο χώρες, τόσο ένδοξες σόν παλιό καιρό και τόσο παραμελημένες σε τωέτερα χρόνια».

ΦΩΤΗΣ ΤΡΙΑΡΧΗΣ